

UCHWAŁA NR LVIII/319/2023
RADY POWIATU MIĘDZYCHODZKIEGO

z dnia 14 grudnia 2023 r.

**zmieniająca Uchwałę nr XLIII/250/2022 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 29 września 2022r.
w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie w powiecie międzychodzkim na lata 2022-2024”**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. – o samorządzie powiatowym (Dz.U.2022 poz. 1526 t.j. ze zm.) oraz art.1pkt.1 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.535) Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XLIII/250/2022 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 29 września 2022 r. w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie międzychodzkim na lata 2022-2024 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł uchwały otrzymuje brzmienie: w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie międzychodzkim na lata 2022-2024”.
- 2) §1 ust. 1 otrzymuje brzmienie: Przyjmuje się "Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie międzychodzkim na lata 2022-2024”.
- 3) załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje w latach 2022 - 2024.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Ryszard Skiba

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie międzychodzkim na lata 2022-2024

I. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

1. Rodzina jest naturalnym środowiskiem prawidłowego wzrostu, rozwoju fizycznego i intelektualnego człowieka. Stanowi źródło zaspokojenia wszystkich jego potrzeb, w tym szczególnie miłości, bezpieczeństwa i akceptacji. Uczy dbania o więzi, relacje z drugim człowiekiem, współżycia społecznego, właściwego postępowania i życia w świecie. W rodzinie kształtuje się osobowość człowieka, który nabywa różnych umiejętności, doświadczeń, aspiracji i zainteresowań. Uczy samodzielności, odpowiedzialności, pełnienia różnych ról społecznych, stanowi drogę ku samodzielności.

Nie zawsze jednak rodzina jest silną i zjednoczoną komórką społeczną. Nieustannie zмага się z zagrożeniami jakie płyną z oddziaływań świata zewnętrznego: postęp technologiczny, ekonomia, nauka itp. Pogoń za dobrami materialnymi, presja czasu wpływają na harmonię w rodzinie powodując napięcie, stres, niepokój stając się zarodkiem różnego rodzaju patologii, w tym zjawiska przemocy domowej. Przemoc to złe emocje, które są źródłem wstydu, poczucia winy, bezsilności lub upokorzenia. Telewizja i internet są bogate w obrazy przedstawiające sceny przemocy. Skłaniają do głębszej refleksji i zastanowienia nad podjęciem działań prewencyjnych i szerzeniu działań zapobiegawczych występowaniu przemocy w podstawowej komórce społeczeństwa jaka jest rodzina.

2. Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

3. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, których jest stosowana przemoc domowa.

4. **Osoba stosująca przemoc domową** to pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 3.

5. **Świadkiem przemocy domowej** jest osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

6. Zjawisko przemocy domowej od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowane jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy domowej, udzielania pomocy ofiarom przemocy i skutecznych oddziaływań na sprawców przemocy domowej.

Pomimo tego, iż przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania przemocy domowej. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc domowa dotyczy także często osób starszych i niepełnosprawnych, a także mężczyzn.

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

II. Wskaźniki skali przemocy w powiecie międzychodzkim

Interwencje policji w związku z przemocą domową, dotyczące przemocy domowej w Powiecie Międzychodzkim przedstawia poniższa tabela.

Liczba ofiar i sprawców przemocy domowej na terenie Powiatu Międzychód

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Liczba osób co do których istnieje podejrzenie, że są objęte przemocą domową, w tym:	98	97	127	95
- kobiety	75	64	58	60
- mężczyźni	4	8	10	10
- dzieci	19	25	59	25
Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w tym:	69	73	77	81
- kobiety	1	4	13	9
- mężczyźni	68	67	63	72
- dzieci	0	2	1	0
Liczba interwencji domowych, w tym:				81+92 = 173
- dotyczących przemocy domowej				28+9 =37
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	71	66	75	81

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Międzychodzie

Analizując wyżej przedstawione wskaźniki należy zwrócić uwagę, że interwencje Policji dotyczące przemocy i kończące się spisaniem Niebieskiej Karty, które odbywały się w latach 2018 – 2021 mają tendencję wzrostową. Należy uwzględnić, że od 13.03.2020 roku w Polsce zastosowano ograniczenia, kwarantanny ze względu na rozprzestrzenianie się COVID-19. Interwencje i wszelkie kontakty międzyludzkie zostały ograniczone do niezbędnego minimum, z uwagi na izolacje i kwarantanny.

W ramach działania Policji – koordynator Niebieskiej Karty KPP Międzychód prowadzi w ciągu całego roku doskonalenia zawodowe dla funkcjonariuszy KPP Międzychód i KP Sieraków. Prowadzi także szkolenia dla młodzieży szkół z Powiatu Międzychodzkiego o tematyce przemocy i procedury Niebieskiej Karty.

Wskaźniki przemocy w poszczególnych gminach Powiatu Międzychodzkiego w latach 2019 – 2021

Lp. Gmina	Rok	Ilość przekazanych do ZI Niebieskich Kart ogółem	Ilość zakończonych postępowań w ZI	Ilość ofiar, którym udzielano pomocy	Ilość sprawców przemocy którym udzielono pomocy
1. Gmina Chrzypsko Wielkie					
	2018	4	6	15	0
	2019	4	2	13	0
	2020	4	4	14	0
	2021	4	3	16	0
2. Gmina Kwilcz					
	2018	15	13	13	6
	2019	8	11	6	0
	2020	9	18	7	1
	2021	6	4	6	2
3. Gmina Sieraków					
	2018	19	14	16	8
	2019	22	12	14	22
	2020	22	6	16	16
	2021	17	15	12	8
4. Gmina Międzychód					
	2018	39	23	38	5
	2019	47	23	47	11
	2020	64	49	48	14
	2021	74	52	36	12

Źródło: dane od przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach.

III. Profilaktyka przeciwdziałania przemocy w powiecie międzychodzkiem

1. Komenda Powiatowa Policji w Międzychodzie

Profilaktyka policji, to przede wszystkim działania dzielnicowych, którzy przez wizyty i kontakt z ofiarami przemocy zwiększają ich świadomość prawną i społeczną, a to znacznie ułatwia radzenie sobie ofiar w sytuacjach kryzysu. Dzieci z rodzin, w których występuje przemoc kontaktuje się z psychologami i pedagogami szkół.

Uwrażliwiają także mieszkańców na krzywdę ludzi, poprzez reagowanie na niepokojące sygnały: krzyki, awantury, nienaturalne zachowanie dzieci.

Policjanci prowadzili także prelekcje w starszych klasach szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami i zachowaniami społecznie nieakceptowanymi takimi, jak np. agresja, przemoc, chuligaństwo.

Pracownikom Policji prezentowane są filmy instruktażowe o tematyce przemocy domowej. Pokazują one, jak należy postępować wśród ofiar przemocy, jak reagować na przypadki przemocy i jak je rozpoznawać.

2. Gmina Chrzypsko Wielkie

W gminie Chrzypsko Wielkie podjęte działania na rzecz ofiar przemocy polegają na udzieleniu raz w miesiącu pomocy psychologa w Punkcie Konsultacyjnym. Podczas prowadzonych procedur Niebieskich Kart wskazywany jest również w celu uzyskania pomocy terapeuta uzależnień raz w tygodniu. Konsultacje są bezpłatne. Ponadto udzielana jest także pomoc w formie pracy socjalnej oraz pomoc finansowa.

3. Gmina Kwilcz

W gminie Kwilcz monitorowano sprawy przemocy domowej, kierowano osoby podejrzane o stosowanie przemocy do uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej oraz w zakresie leczenia uzależnień.

Z dotychczasowych doświadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Kwilczu wynika, że osoby podejrzane o stosowanie przemocy w większości nie są zainteresowane udziałem w programie korekcyjno-edukacyjnym.

4. Gmina Międzychód

W gminie Międzychód ofiary i sprawcy przemocy są objęci pomocą terapeutyczną, psychologiczną, prawną oraz w zakresie konsultacji do spraw przemocy.

5. Gmina Sieraków

W gminie Sieraków od 2011 roku realizowany jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, którego celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin poprzez stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

6. Powiat Międzychodzki

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie w procesie wsparcia osób doświadczających przemocy udzielana jest informacja, gdzie mogą się one udać w celu uzyskania adekwatnej do zaistniałej sytuacji pomocy.

Ponadto PCPR występuje do poszczególnych gmin Powiatu Międzychodzkiego z prośbą o informację, ile sprawców przemocy zadeklarowało udział w programie korekcyjno - edukacyjnym, w celu wystąpienia o środki na ten cel.

W latach 2018 – 2021 żadna z gmin nie zgłosiła osób, które chciałyby uczestniczyć w ww. programie korekcyjno – edukacyjnym.

W roku 2017 została rozpoczęta przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy, jednak ze względu na to, że nie zgłosił się ani jeden sprawca przemocy, niemożliwa była dalsza realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej.

Ze względu na pozyskanie pomocy psychologicznej i prawnej przez gminne zespoły interdyscyplinarne i możliwość otrzymania pomocy bliżej miejsca zamieszkania pomoc specjalistyczna świadczona jest bezpośrednio przez gminy Powiatu Międzychodzkiego.

W razie potrzeby PCPR występuje do sądu z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.

Jest opracowany program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy. Stanowi on załącznik do niniejszego programu.

W 2021 roku w dniach 25.11 - 10.12.2021, w ramach kampanii 16 dni przeciwdziałania przemocy przeprowadzono Akcję Przeciwko Przemocy ze względu na Płeć.

IV. Adresaci programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w powiecie międzychodzkiem na lata 2022-2024

1. Program skierowany jest do:

- osób stosujących przemoc,
- ofiar przemocy domowej, w tym: dzieci i młodzieży, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych;
- osób niepełnosprawnych;
- świadków przemocy domowej;
- instytucji zajmujących się pomocą rodzinie;
- organizacji pozarządowych;
- społeczności lokalnej.

2. Realizatorem programu przeciwdziałania przemocy domowej są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie;

- Komenda Powiatowa Policji;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Międzychodzkiego;
- organizacje pozarządowe;
- Kościoły i inne związki wyznaniowe;
- Gminne Komisje do Spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień;
- Zespoły Interdyscyplinarne.

V. CELE PROGRAMU

Program powinien zapewniać realizację co najmniej następujących celów:

- a) powstrzymanie osoby stosującej przemoc przez dalszym jej stosowaniem;
- b) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia z członkami gospodarstwa domowego;
- c) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy;
- d) uznanie przez osobę stosującą przemoc swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- e) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy;
- f) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy;
- g) uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;
- h) edukowanie o alternatywnych względem przemocy sposobach komunikacji.

VI. PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA KOORDYNACJĘ PROGRAMU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Międzychodzkiego i Komendą Powiatową Policji w Międzychodzie.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

1. Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej poprzez:

- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń wynikających z przemocy domowej;
- poszerzenie wiedzy na temat skutków przemocy domowej;
- zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych;
- popularyzacja właściwych wzorców rodzicielskich;
- opracowanie i realizacja programów profilaktycznych lub terapeutycznych służących promowaniu i wdrażaniu prawidłowych metod wychowawczych w odniesieniu do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- wdrażanie działań profilaktycznych w sferze zapobiegania zjawiska przemocy domowej i cyberprzemocy;
- spotkania ze specjalistą od przemocy dla uczniów szkół na terenie Powiatu Międzychodzkiego.

2. Rozwój oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową i osób stosujących przemoc.

3. Przekazywanie informacji o numerach telefonu zaufania dla ofiar przemocy domowej i instytucji pomocowych.

4. Podejmowanie działań interwencyjnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy.

5. Udostępnianie do publicznej wiadomości informatorów o tym czym jest przemoc i instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej.
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy domowej.
3. Wzrost liczby osób i instytucji udzielających pomocy.

4. Spadek liczby przypadków przemocy domowej.
5. Spadek liczby gospodarstw domowych, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację i obsługę programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, które są zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat, powinny być zapewnione przez budżet państwa. W związku z powyższym planowanie środków na realizację programu następuje corocznie na poziomie powiatu, a wykonanie tego zadania będzie zależne od wysokości środków przekazanych na ten cel przez budżet państwa.

Program korekcyjno – edukacyjny
dla sprawców przemocy w powiecie międzychodzkim

I. Uzasadnienie programu

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Sprawcy przemocy czują się bezkarni, mają uzasadnienie dla swojego zachowania często obarczając winą za własną naganną postawę ofiarę przemocy. Zachowanie sprawców przemocy domowej zasługuje na ich ukaranie. Coraz częściej jednak podejmuje się działania zmierzające do wyzwolenia sprawców z nagminnej, niekontrolowanej agresji i nauczania ich kontroli nad własnymi emocjami i metod zastępowania agresji.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2021.1249 t.j.) nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wskazując na sposoby pomocy ofiarom oraz metody oddziaływania na sprawców przemocy, których celem ma być powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy domowej.

Niniejszy program powinien być częścią całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i stanowić uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców.

Nie należy przypisywać nadmiernego znaczenia programom korekcyjno - edukacyjnym w całości oddziaływań na sprawców. Zasadniczą rolę powinny tu pełnić stosowne interwencje karno-administracyjne. Programy edukacyjno – korekcyjne stosowane w równowadze z oddziaływaniami karno-administracyjnymi przyniosą pozytywne wyniki.

II. Założenia programowe

Poniższy program korekcyjno – edukacyjny został opracowany na podstawie wytycznych do tworzenia modelowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, który jest załącznikiem nr 2 do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Wytyczne do programu, oparte na aktualnym stanie wiedzy, wskazują na to, że:

- 1) przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy,
- 2) przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
- 3) przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążenia do kontrolowania i zniewolenia ofiary przemocy,

- 4) nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania – można nauczyć się niestosowania przemocy,
- 5) stosowanie przemocy nie może być w żaden sposób usprawiedliwione,
- 6) u podstaw przemocy domowej często tkwią stereotypy kulturowe i obyczajowe odnoszące się do płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają prześladowanie jednostek i grup społecznych,
- 7) sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną za stosowanie przemocy, ponieważ jej stosowanie jest jego wyborem.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia niniejszy program oparty jest na współczesnych rozwiązaniach łączących wybrane elementy tradycyjnych modeli pracy ze sprawcami przemocy. Do elementów tych należą:

- edukacja na temat kulturowo obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc,
- promocję wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych,
- stosowanie procedur behawioralno – poznawczych w celu korygowania postaw, poglądów i zachowań związanych z przemocą oraz zastępowania zachowań agresywnych,
- uczenie sprawców przemocy konstruktywnej komunikacji interpersonalnej a także samokontroli,
- rozszerzenie wnioskowania moralnego oraz empatii w stosunku do ofiar przemocy

III. Cele i zawartość programu

Głównym celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.

Program powinien zapewniać realizację co najmniej następujących celów:

- a) powstrzymanie osoby stosującej przemoc przed dalszym jej stosowaniem;
- b) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia z członkami gospodarstwa domowego;
- c) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy;
- d) uznanie przez osobę stosującą przemoc swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- e) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy;
- f) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy;
- g) uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;
- h) edukowanie o alternatywnych względem przemocy sposobach komunikacji.

Pomoc psychologiczna stanowi uzupełnienie oferty uczestnictwa w programie i ma na celu korygowanie niepożądanych i szkodliwych zachowań i postaw, ale nie stanowi formy osobistej psychoterapii sprawcy.

Zawartość merytoryczna programu obejmuje elementy diagnozy, edukacji i ćwiczeń praktycznych.

Diagnoza polega na uzyskaniu i opracowaniu informacji o sytuacji życiowej, specyfice przemocy którą stosuje sprawca i funkcjonowaniu uczestnika programu.

Dobór treści edukacyjnych uwzględnia cele programu, czas trwania oraz specyfikę uczestników i obejmuje społeczno – kulturowe źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej, definicje przemocy, jej rodzaje, formy i dynamikę, problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich, planowanie i rozwijanie samokontroli, promocję pozytywnych standardów i wartości, komunikację interpersonalną, wpływ przemocy domowej i uzależnień rodziców na psychikę i zachowanie dzieci, tolerancję i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Ćwiczenia praktyczne mają na celu dostarczenie korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy związane z przemocą oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.

Merytoryczna zawartość programu wskazuje także o wykształceniu oraz przeszkoleniu realizatorów.

Przeprowadzenie diagnozy, edukacji i ćwiczeń praktycznych ma w konsekwencji doprowadzić do:

- uświadomienia sprawcy, czym jest przemoc,
- zrozumienia przez sprawcę specyfiki własnych zachowań wobec ofiar przemocy,
- zdobycia umiejętności rozwiązywania problemów bez używania przemocy,
- nauczenia się konstruktywnego wyrażania uczuć, partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych,
- radzenia sobie ze stresem i frustracją w sposób akceptowalny społecznie.

IV. Realizacja programu

Sposób realizacji programu

Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy domowej będzie realizowany po złożeniu oświadczeń kandydatów do odbycia przedmiotowego programu. Zakłada się zrealizowanie jednego pełnego cyklu programu w ramach potrzeb. Nie przewiduje się dołączania nowych osób w trakcie trwania realizacji cyklu. Można tworzyć nowe grupy, które rozpoczną program od początku.

Planowany czas trwania programu to 6 miesięcy. Rekomenduje się, aby łączny czas trwania programu obejmował od 60 do maksymalnie 120 godzin (60x60 min.; 120x60 min.) zegarowych. Przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż 1 tydzień.

Miejsce realizacji programu – Powiat Międzychodzki, budynek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie, ul. Bolesława Chrobrego 13

Formy i sposób prowadzenia programu:

Zajęcia zostaną przeprowadzone w oparciu o certyfikowane programy osób, które ukończyły szkolenia z zakresu pracy ze sprawcami przemocy. Zajęcia zostaną przeprowadzone w grupie zamkniętej.

W części edukacyjnej przeprowadzonej w formie wykładu koncentrujemy się na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat aktów prawnych, zjawiska przemocy: czym jest przemoc, formy przemocy, źródła przemocy, społeczne i kulturowe akceptowanie przemocy i wiele innych zagadnień w tym obszarze.

W części korekcyjnej przeprowadzonej w formie treningu celem jest zdobycie umiejętności niestosowania przemocy poprzez trening umiejętności społecznych, asertywnego zachowania, konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia instytucji publicznych i społecznych.

Nabór i selekcja uczestników programu:

Podstawowym warunkiem uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym jest uznanie przez uczestnika - sprawcę przemocy faktu, że stosuje przemoc domową.

Warunkiem uczestnictwa w programie jest podpisanie przez klienta kontraktu, który ustala zasady uczestnictwa w programie i jego ukończenia. Poprzez uczestnika programu rozumie się osobę, która podpisała kontrakt. Warunkiem ukończenia programu jest uczestniczenie w co najmniej 75% godzin zegarowych zajęć w danej edycji programu (zarówno grupowych, jak i indywidualnych przypadających na danego uczestnika). Frekwencja dla danego uczestnika jest obliczana w odniesieniu do całkowitej liczby godzin w ramach danej edycji programu, niezależnie od momentu dołączenia tego uczestnika do programu. W przypadku programów całorocznych, frekwencja obliczana jest indywidualnie w stosunku do danego uczestnika.

Odmawia się uczestnictwa w programie:

- osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w tym w szczególności z zaburzeniami z pogranicza (borderline),
- osobom chorym psychicznie, ale z wyłączeniem lekkich form depresji i zaburzeń dwubiegunowych,
- osobom uzależnionym od alkoholu i/lub narkotyków lub innych środków odurzających z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień.

Odmowa uczestnictwa w programie następuje w trakcie pierwszego spotkania indywidualnego. Diagnoza wykonana w trakcie tego spotkania obejmuje rozpoznanie sytuacji kandydata na uczestnika, w tym w szczególności: formy i okoliczności zachowań przemocowych, rzeczywiste przesłanki

skierowania do udziału w programie, doświadczenia w zakresie stosowania alkoholu, narkotyków i środków odurzających, aktualna sytuacja zdrowotną, rodzinną i zawodową, informację w zakresie leczenia zaburzeń psychicznych, kontaktów z wymiarem sprawiedliwości. Informacje uzyskane są objęte zasadą poufności, z wyłączeniem wiadomości wskazujących na popełnienie czynów karalnych.

Reguły uczestnictwa w programie:

1. Po przeprowadzeniu diagnozy i zakwalifikowaniu się do programu każdy uczestnik podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do systematycznej obecności, powstrzymania się od działań przemocowych w kontaktach z innymi osobami, spożywania alkoholu, narkotyków i środków odurzających, bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach, uznaje, że jest osobiście odpowiedzialny za fakt stosowania przemocy. W kontrakcie zapisuje się także informacje o sposobie monitorowania zachowań uczestnika i jego sytuacji rodzinnej.

2. Informacja o osobach, które dobrowolnie uczestniczą w programie jest objęta tajemnicą.

3. W stosunku do osób, których uczestnictwo w programie wynika z decyzji sądu lub prokuratury stosuje się procedurę powiadamiania tych organów o fakcie: przystąpienia sprawcy do udziału w programie, każdorazowego uchylania się od udziału w programie, zakończenia uczestnictwa w programie.

Realizator programu

Realizatorem niniejszego programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie, które zatrudnia właściwych specjalistów posiadających odpowiednie kwalifikacje do przeprowadzenia programu.

V. Źródła finansowania programu

Środki na realizację i obsługę programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, które są zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat, powinny być zapewnione przez budżet państwa. W związku z powyższym planowanie środków na realizację programu następuje corocznie na poziomie powiatu, a wykonanie tego zadania będzie zależne od wysokości środków przekazanych na ten cel przez budżet państwa.

VI. Monitoring

Monitorowanie odbywać się będzie zgodnie z materiałami instruktażowymi dla podmiotów prowadzących program korekcyjno-edukacyjny ogłoszonymi przez Wojewodę Wielkopolskiego.

VII. Zagrożenia realizacji programu

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie zakłada szereg kolejno następujących po sobie działań, które są skierowane dla określonej grupy osób oraz wymagają zaangażowania ludzi i środków.

Przy realizacji programu należy liczyć się z wystąpieniem negatywnych działań lub zdarzeń, które w znaczący sposób mogą zaburzyć wykonanie założeń programowych.

Zagrożeniem może być brak osób chętnych do uczestnictwa w programie. Poważnym problemem może też być brak wystarczających środków finansowych koniecznych do realizacji programu.

Przeciwdziałać tym zagrożeniom może rzetelny ogląd sytuacji, adekwatna reakcja i ścisła współpraca partnerów programu.

Ważna też jest miarodajna, bieżąca ocena ryzyka i jego maksymalne ograniczanie.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 535) zmieniła brzmienie zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W ustawie dokonano zmiany terminologii, zastępując wyrażenie „przemoc w rodzinie” sformułowaniem „przemoc domowa”. Dotyczyło to zarówno przepisów ustawy, jak i samego jej tytułu. W uzasadnieniu ustawy wskazano, iż obowiązująca nazwa ustawy stygmatyzuje rodzinę i wskazuje, że wyłącznie rodzina jest środowiskiem, w którym dochodzi do aktów przemocy.

Z powyższych względów podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.